

4.4. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládání základů společenskovědní analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti;
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti;
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;
- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

4.4.1. Dějepis

Předmět dějepis je zařazen do všech ročníků nižšího stupně osmiletého gymnázia jako samostatný předmět s dotací 2 hodiny týdně, na vyšším stupni s dotací 2 hodiny týdně v kvintě a sextě, v septimě pak 3 hodiny. V oktávě mohou volit studenti Seminář z dějepisu 2 hodiny týdně. Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v předmětu dějepis zprostředkovává žákům základní poznatky o vývoji a činnosti člověka a lidské společnosti v minulosti. Hlavním cílem tohoto předmětu je vytvořit historické vědomí jedince, jeho schopnost chápat historickou kontinuitu a nutnost předávání historických zkušeností. Důraz je kladen na poznávání jevů a dějů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj světa a lidské společnosti a promítají se do naší současnosti.

Dějiny našeho národa a státu jsou vyučovány především v kontextu s dějinami Evropy, do výuky jsou však samozřejmě zařazeny i důležité události dějin světových. Podstatou je rozvíjet u žáků takové časové a prostorové představy i empatie, které jim umožní proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že znalost minulosti jim umožní snadnější orientaci v současném společenském dění, poznávají kulturně-historický odkaz národních dějin i dějin jiných národů.

Svým charakterem je dějepis předmět vzdělávající žáky i v oblasti environmentální, v multikulturalitě, přispívá k jeho výchově jako demokratického občana, v osobnostní a sociální výchově, zprostředkovává mu základní zkušenosti v oblasti mediální. Významnou roli má rovněž při výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Vzdělávání v předmětu dějepis vede žáky:

- k orientaci ve společenských jevech a jejich realistickému hodnocení
- k chápání současnosti v kontextu synchronním i chronologickém
- k rozvoji prostorové představivosti- chápání vlivu zeměpisných podmínek na člověka a společnost
- k toleranci různých kultur
- k zvládnutí základů společenské analýzy a historické kritiky
- k osvojování si demokratických postupů v mezilidské komunikaci

Organizační formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami (mapy, atlasy, obrazy, makety hist. dokumentů)
- samostatná práce žáků (zápis údajů na čas. přímku, do mapy, referáty, vyhledávání údajů v textu atd.)
- řízená diskuse
- podpora účasti v soutěžích
- návštěvy výstav, exkurze
- využívání doplňkových výukových materiálů (video, DVD)
- na vyšším stupni gymnázia příprava vlastních prezentací
- v semináři maturanti zpracují seminární práci

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k organizaci a hodnocení vlastního učení
- k doplňování a rozvíjení znalostí a dovedností
- ke kritickému přístupu k informacím

Na vyšším stupni žák sám vyhledává, třídí a zpracovává materiály z různých zdrojů, dbá na jejich ověřitelnost, respektuje jiné pohledy na daná fakta.

Prostředky: práce s knihou, mapou, obrazem, dokumentem, domácí úkol, samostatná práce

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k rozpoznání podstaty problému, určení příčin, vyvození následků a důsledků společ. jevů
- k využívání již získaných poznatků a vědomostí z jiných předmětů pro efektivnější orientaci v novém učivu
- k uplatňování myšlenkových postupů (analýza, syntéza, dedukce, konkretizace) při posuzování histor. jevu

Na vyšším stupni žák rozpozná podstatu problému, vytváří hypotézy, navrhuje řešení. Nachází argumenty pro svá stanoviska, zvažuje jednotlivé varianty.

Prostředky: rozbor textu, popis materiálu, zaznamenání údajů na časovou přímku, do mapy, diskuze, skupinová práce

3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu čtení a porozumění informacím, jejich logické interpretaci
- k používání doplňkových materiálů pro podporu a větší názornost vlastní argumentace (obraz, mapa, graf..)
- k přijímání a vyhodnocování protiargumentů
- k adekvátnímu vyjadřování a vystupování
- k spolupráci s ostatními (doplnění, oprava, upřesnění, podpora sdělení..)

Na vyšším stupni gymnázia žák používá s porozuměním odborné termíny, moderní informační technologie, vhodně prezentuje svoji práci.

Prostředky: reprodukování vědomostí, řízená diskuze, referát

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování a kultivovanému využívání vlastních znalostí a dovedností v osobní i týmové práci
- k spolupráci při řešení úkolů
- k zodpovědnosti za vlastní práci
- k respektování osobnosti druhých
- k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení

Na vyšším stupni žák posuzuje popř. koriguje své jednání podle měnících se okolností, přispívá k dosažení spolupráce a dosahování společných cílů, podporuje aktivně vztahy založené na úctě, toleranci a empatii.

Prostředky: týmová práce, samostatný výstup žáka, řízená diskuze

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému přístupu v plnění povinností a úkolů
- k toleranci ale i kritičnosti k názorům druhých

- k zodpovědnému rozhodování v krizových situacích
- k nepoškozování přírodních a kulturních hodnot

Na vyšším stupni gymnázia promýšlí žák souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, chová se společensky vyspěle, šetrně k životnímu prostředí, kultuře i lidem.

Prostředky: slovní hodnocení práce žáků–vyzdvižení kladů, upozornění na nedostatky, podpora aktivit žáků

6. Kompetence pracovní (kompetence k podnikavosti)

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu čtení, chápání a využívání textu dokumentů, obrazových materiálů;
- k orientaci na mapě, v grafu;
- k srozumitelné formulaci myšlenek v ústním i písemném projevu
- k spolupráci.

Na vyšším stupni gymnázia žák uplatňuje aktivní přístup, pracuje iniciativně, podporuje týmovou spolupráci, zvažuje klady i možná rizika svého počínání.

Prostředky: práce s pomůckami

PRIMA - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU

výstupy	učivo
<p>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>Proč se učíme dějepis</p> <p>Historické prameny a památky</p> <p>Orientace v čase a prostoru, časová přímka</p> <p>Teorie o vzniku světa a člověka</p>
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD	
<p>přesahy z: Ze (sekunda): Planeta Země</p>	

PRAVĚK

výstupy	učivo
<p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p> <p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<p>Proces hominizace - vývoj člověka</p> <p>Paleolit</p> <p>Neolit</p> <p>Doba kovů</p> <p>Rasy a jazyky</p>

<p>uvede příklady archeologických kultur na našem území, ukáže na mapě nejvýznamnější pravěká naleziště</p> <p>posuzuje odlišnost ras, jazyků a kultur jako výsledek odlišného historického vývoje</p> <p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PL , MV , HPPE VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - EP</p>	
<p>přesahy do: VV (prima): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Ze (sekunda): Planeta Země, Ze (sekunda): Litosféra, Př (tercie): Biologie člověka</p>	

STAROVĚKÝ ORIENT

výstupy	učivo
<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>uvede nejvýznamnější objevy a památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>orientuje se v historickém vývoji jednotlivých zemí</p>	<p>Oblasti vzniku nejstarších civilizací Starověká Mezopotámie Egypt Oblast Malé Asie a Blízkého východu Perská říše Indie Čína</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV , HPPE VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - EP , PM MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS</p>	
<p>přesahy do: VV (prima): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: ČJL (prima): Literatura, M (prima): Přirozená čísla, M (prima): Úhel, M (prima): Desetinná čísla, Ze (sekunda): Planeta Země, Ze (sekunda): Kartografie, Ze (sekunda): Zeměpis oceánů a Antarktidy</p>	

STAROVĚKÉ ŘECKO

výstupy	učivo
<p>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v nejvýznamnějších řeckých polis</p> <p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos řecké kultury a uvede osobnosti antického Řecka důležité pro rozvoj evropské civilizace</p> <p>vysvětlí podstatu antické demokracie a porovná různé stupně demokracie ve starověku a v současnosti</p> <p>orientuje se v historickém vývoji starověkého Řecka, uvede nejdůležitější události</p>	<p>Mínójská kultura Mykénské Řecko Velká kolonizace Atény, Sparta Řecko-perské války Periklova doba Ovládnutí Řecka Makedonií Tažení Alexandra Makedonského Řecká kultura a její odkaz</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV , HPPE , SK VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - LV , PM , PSSS</p>	
<p>přesahy do: VV (prima): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Fy (prima): Látky a tělesa, ČJL (prima): Literatura, Ze (sekunda): Planeta Země, Ze (sekunda): Kartografie, La (sexta): Historické reálie</p>	

STAROVĚKÝ ŘÍM

výstupy	učivo
<p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos římské kultury a uvede osobnosti antického Říma důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>vysvětlí podstatu antické demokracie a porovná různé stupně demokracie ve starověku a v současnosti</p> <p>orientuje se v historickém vývoji starověkého Říma, uvede nejdůležitější události</p> <p>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých historických obdobích starověkého Říma</p>	<p>Osídlování Apeninského poloostrova Řím královstvím Římská republika Punské války Krise římské republiky, Caesarova diktatura Principát Počátky křesťanství Dominát Římská kultura a civilizace</p>

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV , SK
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM

přesahy do:

VV (prima): Dějiny umění

přesahy z:

M (prima): Přirozená čísla, Ze (sekunda): Planeta Země, Ze (sekunda): Kartografie, La (sexta): Historické reálie

SEKUNDA - DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
<p>dokáže vysvětlit pojem středověk, má povědomí o časovém zařazení této epochy</p> <p>uvědomí si podstatnou změnu evropské situace po příchodu nových etnik do Evropy a změny, které s sebou přinesly</p> <p>prezentuje základní rysy křesťanství a islámu a jejich vzájemný vztah (konflikty i vzájemné obohacení; uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty Orientu)</p> <p>má povědomí o tom, jak se žilo v byzantské a islámské kulturní oblasti, je schopen centra těchto oblastí lokalizovat</p> <p>charakterizuje vliv víry na středověkou společnost</p> <p>zhodnotí význam prvních státních útvarů na našem území pro další vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech</p> <p>uvědomí si základní pilíře středověkého chápání světa, vztah a postavení jednotlivých vrstev obyvatel</p> <p>uvědomí si estetickou hodnotu památek středověkého umění, rozpozná jejich nejtypičtější znaky</p> <p>seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě, charakterizuje vazby na evropský kulturní kontext a formy vzájemného ovlivnění</p>	<p>Úvod do středověku, stěhování národů vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů Křesťanství a islám ve středověku Byzanc, Arabové Sámova a Velkomoravská říše Feudalismus a struktura středověké společnosti Románská kultura Český stát v době přemyslovských knížat</p>

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE

přesahy do:

Ze (sekunda): Kartografie

přesahy z:

ČJL (sekunda): Literatura, Ze (tercie): Asie, Ze (tercie): Evropa, Ze (tercie): Orientace v mapě světa

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
<p>uvědomí si estetickou hodnotu památek středověkého umění, rozpozná jejich nejtypičtější znaky</p> <p>seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě, charakterizuje vazby na evropský kulturní kontext a formy vzájemného ovlivnění</p> <p>seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci</p> <p>zhodnotí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>Český stát v době přemyslovských králů Lucemburkové Husitství Gotická kultura</p>

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE

přesahy do:

Ze (sekunda): Kartografie

přesahy z:

ČJL (sekunda): Literatura, Ze (tercie): Asie, Ze (tercie): Evropa, Ze (tercie): Orientace v mapě světa, Ze (tercie): Opakování Afriky, Austrálie a Oceánie a Antarktidy

POZDNÍ STŘEDOVĚK A POČÁTKY NOVOVĚKU

výstupy	učivo
<p>uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí</p> <p>charakterizuje historické procesy, které stály na přechodu od středověku k ranému novověku</p> <p>vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka a jeho projevení v kultuře, myšlení a životě lidí</p> <p>chápe obsah pojmu renesančně rozvitý člověk, dokáže demonstrovat na velikánech renesančního umění, ocení estetickou</p>	<p>Pozdní středověk: doba poděbradská a jagellonská Pojem novověk Renesance a humanismus Velké zeměpisné objevy a dobývání světa</p>

<p>hodnotu uměleckých děl</p> <p>vyjádří svůj postoj k příčinám a průběhu objevných cest a uvědomí si důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí</p> <p>pracuje s mapou při určení hlavních oblastí zámořských objevů</p>	
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE</p>	
<p>přesahy do: Ze (sekunda): Kartografie</p> <p>přesahy z: Ze (tercie): Asie, Ze (tercie): Evropa, Ze (tercie): Orientace v mapě světa, Ze (tercie): Opakování Afriky, Austrálie a Oceánie a Antarktidy</p>	

RANÝ NOVOVĚK

výstupy	učivo
<p>seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami, cíli a projevy v nejvýznamnějších evropských oblastech</p> <p>chápe návaznost na českou reformaci</p> <p>učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy rozdělené na katolický a reformační blok</p> <p>objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky zejména pro život v českých zemích</p> <p>orientuje se na mapě při popisu průběhu třicetileté války</p> <p>uvědomí si důsledky náboženské nesnášenlivosti</p>	<p>Náboženská reformace a protireformace</p> <p>Počátky barokního umění</p> <p>Habsburkové na českém trůně</p> <p>Třicetiletá válka</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE</p>	
<p>přesahy do: Ze (sekunda): Kartografie</p> <p>přesahy z: Ze (tercie): Asie, Ze (tercie): Evropa, Ze (tercie): Orientace v mapě světa, Ze (tercie): Opakování Afriky, Austrálie a Oceánie a Antarktidy</p>	

TERCIE - DOTACE: 2, POVINNÝ

2.POLOVINA 17.STOLETÍ - KONEC 18.STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>po pochopení pojmu parlamentarismus a konstituční monarchie srovná s absolutizmem</p> <p>rozpozná základní znaky barokní kultury, rozliší pokrok a tmářství</p> <p>sleduje a posoudí rozdílný vývoj v Evropě</p> <p>charakterizuje pojem osvícenství, na příkladech ukáže jeho význam pro rozvoj lidské společnosti</p> <p>rozliší absolutismus a osvícenský absolutismus na konkrétních příkladech</p> <p>uvědomí si potřebu národa rozvíjet svébytnost a vlastní kulturu</p>	<p>Anglická revoluce</p> <p>Baroko a způsob života a myšlení lidí</p> <p>Habsburská monarchie, Rusko x státy západní Evropy</p> <p>Osvícenství a rozvoj věd</p> <p>Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Rusku a Prusku</p> <p>Národní obrození</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , K , MV , ŘPRD , HPPE</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ZPŽ , ŽP</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS</p>	
<p>přesahy do:</p> <p>RJ (tercie): Reálie, Vko (tercie): Člověk jako osobnost, Vko (tercie): Komunikace mezi lidmi, Vko (tercie): Životní názor, víra a náboženství, Ze (sekunda): Kartografie, Ze (kvarta): Orientace na mapě celého světa, HV (tercie): Dějiny hudby, VV (tercie): Dějiny umění</p> <p>přesahy z:</p> <p>Vko (kvarta): Stát a právo, Vko (kvarta): Hospodářství a stát, HV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti, VV (kvarta): Dějiny umění, Vko (kvarta): Nadnárodní organizace, VV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti</p>	

NOVOVĚK OD KONCE 18.STOL DO R.1914

výstupy	učivo
<p>uvede základní znaky kolonie</p> <p>uvědomí si důsledky rozbití středověkých hosp., pol a spol.struktur, porozumí termínu svoboda, seznámí se s dělením státní moci v demokracii</p> <p>spojí průmyslovou revoluci se</p>	<p>Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA, Francouzská buržoazní revoluce</p> <p>Napoleonské války a jejich důsledky</p> <p>Průmyslová revoluce</p> <p>Revoluce a hnutí za emancipaci v 1.polovině 19.stol. v Evropě</p> <p>Rok 1948 v Evropě a českých zemích</p>

<p>společenskými změnami, dopadem na životní prostředí a zvětšováním rozdílů v úrovni vývoje světa</p> <p>vysvětlí národně osvobozencká a sociálně emancipační hnutí jako práva národů i jedince, demonstruje na příkladech na základě dosavadních znalostí kriticky posoudí, popřípadě akceptuje emancipační snahy našeho i ostatních národů habsburské monarchie</p> <p>vysvětlí pojmy otrokářství, rasismus, apartheid</p> <p>chápe vytváření jednotných národních celků jako předpoklad rozvoje moderní společnosti</p> <p>seznamuje se s příčinami rostoucího napětí a vzniku válečných ohnisek</p>	<p>Rysy české politiky ve 2.polovině 19.století Občanská válka v USA Sjednocení Německa a Itálie Svět na přelomu 19. a 20.století</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , K , ŘPRD , HPPE VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽP , VČP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR</p>	
<p>přesahy do: Fy (tercie): Mechanická práce a energie, Ze (sekunda): Kartografie, Ze (kvarta): Orientace na mapě celého světa, Ze (kvarta): Politická mapa světa, HV (tercie): Dějiny hudby, VV (tercie): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Ze (kvarta): Společenské složky krajiny</p>	

KVARTA - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA - SVĚT 1914-1939

výstupy	učivo
<p>chápe 1.pol. 20.stol. jako krizi svět.civilizace (světové války)</p> <p>poznává vnitřní i zahraniční okolnosti vzniku samostatné ČSR a jejího vývoje v souvislosti s vývojem Evropy a světa</p> <p>seznamuje se s pojmy komunismus, nacionalismus, agrese, rasismus, totalita</p>	<p>1.světová válka Ruské revoluce Vznik ČSR, hospodářský a politický rozvoj, národnostní a sociální problémy Evropa ve 20. letech - SSSR, mezinárodní vztahy, vznik fašismu Světová hospodářská krize a její důsledky, nacismus, první útočné akce fašistických</p>

<p>uvědomuje si nebezpečí řešení krizí extrémními způsoby</p> <p>získá základní znalosti o vnitřní a zahraniční politice ČSR před 2.svět.válkou</p> <p>chápe 1.pol. 20.stol. jako krizi svět.civilizace (světové války)</p> <p>rozpoznává znaky totality</p>	<p>států, válečná ohniska Mnichovský diktát, 2.republika, vznik protektorátu Kultura 1.poloviny 20.století</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , MV , ŘPRD , HPPE VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR</p>	
<p>přesahy do: RJ (kvarta): Realie, Vko (kvarta): Stát a právo, Vko (kvarta): Hospodářství a stát, Vko (kvarta): Nadnárodní organizace, Ze (kvarta): Obyvatelstvo ČR, Ze (kvarta): Hospodářství ČR, Ze (kvarta): Životní prostředí ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, HV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti, VV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti, VV (kvarta): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Ze (kvarta): Úvod do geografie ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, Ze (kvarta): Praha, Ze (kvarta): Administrativní členění ČR</p>	

2.SVĚTOVÁ VÁLKA

výstupy	učivo
<p>chápe 1.pol. 20.stol. jako krizi svět.civilizace (světové války)</p> <p>seznamuje se s pojmy komunismus, nacionalismus, agrese, rasismus, totalita</p> <p>uvědomuje si nebezpečí řešení krizí extrémními způsoby</p> <p>na základě faktů zaujímá stanoviska k tématu 2.svět.války, rozlišuje agresora a obránce, srovnává cíle válčících stran, popíše a zeměpisně zařadí hlavní události</p> <p>definuje pojem odboj, uvede příklady z národních i světových dějin</p> <p>uvědomuje si, jak výsledky 2.svět. války ovlivnily další vývoj světa</p>	<p>Válka v Evropě, Africe a Tichomoří Domácí a zahraniční antifašistický odboj Mezinárodní konference za 2.světové války Vytvoření bipolárního světa - studená válka ČSR 1945-1948</p>

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , MV , Ko , ŘPRD , HPPE
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES ,
 OES , JE
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM
 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽP
 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR

přesahy do:

ČJL (tercie): Literatura, RJ (kvarta): Realie, Fy (tercie): Jaderná energie, Př (tercie): Biologie člověka, Ze (kvarta): Obyvatelstvo ČR, Ze (kvarta): Hospodářství ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, VV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti

přesahy z:

Ch (kvarta): Atomové jádro (radioaktivita), Ze (kvarta): Úvod do geografie ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, Ze (kvarta): Praha, Ze (kvarta): Administrativní členění ČR

SVĚT VE 2.POLOVINĚ 20.STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>uvědomuje si nebezpečí řešení krizí extrémními způsoby</p> <p>chápe 1.pol. 20.stol. jako krizi svět.civilizace (světové války)</p> <p>uvědomuje si, jak výsledky 2.svět. války ovlivnily další vývoj světa</p> <p>seznamuje se s poválečným vývojem ČSR 1945-1948, uvědomuje si možnost různých interpretací</p> <p>charakterizuje západní blok na základě získaných informací o vývoji ve vybraných zemích</p> <p>rozpoznává znaky totality</p> <p>vnímá problematiku 3.světa po rozpadu koloniální soustavy</p> <p>rozlišuje termíny integrace, kooperace, globalizace. Chápe termín terorismus</p> <p>vyhledává příčiny rozpadu socialistického bloku</p>	<p>Vývoj v USA, Velké Británii, Francii, Německu a Japonsku</p> <p>Emancipace kolonií</p> <p>Vývoj SSSR od války až do perestrojky</p> <p>Začleňování ČSR do sféry vlivu SSSR</p> <p>Československo v letech 1948-1968</p> <p>Normalizace, Charta 77</p> <p>Vývoj Československé republiky po 1989</p> <p>Vznik ČR</p>

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , K , Ko , ŘPRD , HPPE
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES ,
 OES , JE

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS
 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽP
 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR

přesahy do:

AJ (kvarta): Reálie, RJ (kvarta): Reálie, Vko (kvarta): Stát a právo, Vko (kvarta): Hospodářství a stát, Vko (kvarta): Nadnárodní organizace, Ze (kvarta): Obyvatelstvo ČR, Ze (kvarta): Hospodářství ČR, Ze (kvarta): Životní prostředí ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, Ze (kvarta): Místní region, HV (kvarta): Dějiny hudby, VV (kvarta): Umělec a jeho místo ve společnosti

přesahy z:

Fy (kvarta): Kam směřuje fyzika?, Ze (kvarta): Úvod do geografie ČR, Ze (kvarta): Politický systém ČR a její postavení ve světě, ČJL (kvarta): Literatura, Ze (kvarta): Praha, Ze (kvarta): Hospodářské složky krajiny, Ze (kvarta): Administrativní členění ČR

KVINTA - DOTACE: 2, POVINNÝ

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI, NEJSTARŠÍ STAROVĚKÉ CIVILIZACE

výstupy	učivo
<p>Žák vysvětlí závislost člověka na přírodních podmínkách.</p> <p>Vysvětlí postupnou emancipaci člověka ze závislosti na přírodních podmínkách</p> <p>Vymezi a charakterizuje nerovnoměrný vývoj ve světě.</p> <p>Žák uvede příčiny vzniku státu, objasní jejich charakter a přínos pro civilizaci.</p> <p>Demonstruje podobnosti a odlišnosti jednotlivých orientálních despocií</p> <p>Zhodnotí přínos kultur těchto civilizací</p>	<p>Antropogeneze a vývoj lidské společnosti v pravěku.</p> <p>Orientální despotie: Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína.</p> <p>Izrael, Fénicie, Chéticie, Persie, Kréta.</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - EP</p>	
<p>přesahy do:</p> <p>Bi (septima): Biologie člověka, Ge (kvinta): Kartografie, Ge (kvinta): Austrálie a Oceánie, Ge (sexta): Asie, Ge (sexta): Afrika, Ge (septima): Česká republika, Ge (oktáva): Evropa</p> <p>přesahy z:</p> <p>Ge (kvinta): Kartografie, Bi (septima): Biologie člověka, Ge (septima): Česká republika, BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, Ge (oktáva): Evropa</p>	

KLASICKÉ OTROKÁŘSKÉ STÁTY

výstupy	učivo
<p>Charakterizuje základní znaky antické společnosti</p> <p>Porovná různé formy vlády antických států, analyzuje jejich klady a zápory</p> <p>Vyvodí příčiny a důsledky válečných konfliktů</p> <p>Objasní vztahy mezi společenskými skupinami a jejich vliv na vývoj společnosti</p> <p>Na konkrétních příkladech prokáže přínos antické kultury.</p>	<p>Řecko: Sparta a Atény, peloponéské a řecko-perské války, vývoj aténské demokracie. Alexandr Makedonský a helénismus. Řecká kultura.</p> <p>Řím: vznik římského státu, římská republika, punské války, krize republiky, principát a dominát, zánik Římské říše. Kulturní přínos pro evropskou civilizaci.</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PM</p>	
<p>přesahy do: Ge (kvinta): Kartografie, Ge (sexta): Asie, Ge (sexta): Afrika</p> <p>přesahy z: TV (kvinta): Sportovní teorie, Ge (oktáva): Evropa</p>	

RANÝ FEUDALISMUS

výstupy	učivo
<p>Srovnává a vyhodnocuje klady a zápory přechodných období, charakterizuje nové státní útvary, určí úlohu církve při jejich formování a vývoji.</p> <p>Objasní vztahy mezi společenskými skupinami a jejich vliv na vývoj společnosti</p> <p>Objasní vliv stěhování národů, christianizace a vzniku států na formování evropských poměrů v raném feudalismu.</p> <p>Porovná rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>Zhodnotí úlohu církve a křesťanství v životě člověka a společnosti</p> <p>Začlení vývoj Velké Moravy a raného českého státu do evropských souvislostí</p>	<p>Přechod od otrokářství k feudalismu.</p> <p>Francká říše.</p> <p>Byzanc.</p> <p>Arabové a Evropa.</p> <p>Raně feudální státy v západní , střední a jihovýchodní Evropě.</p> <p>Církev a křesťanství v raném feudalismu.</p> <p>Velká Morava a raný přemyslovský stát.</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MVD</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES ,
JE , VES
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PM , ZPSR

přesahy do:

Ge (kvinta): Kartografie, Ge (sexta): Asie, Ge (septima): Česká republika, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa

přesahy z:

Ge (septima): Česká republika, BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, Ge (oktáva): Evropa

SEXTA - DOTACE: 2, POVINNÝ

VRCHOLNÝ A POZDNÍ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
<p>vysvětlí vztah mezi světskou a církevní mocí ve vrcholném středověku a projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <p>definuje proměny hospodářství ve vrcholném středověku, popíše proměny politického uspořádání ve vybraných státech Evropy</p> <p>charakterizuje základní rysy vývoje na našem území</p> <p>vymezí specifika islámské oblasti</p> <p>vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu</p>	<p>Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace</p> <p>Křížové výpravy</p> <p>Vývoj států na západě Evropy a tatarské nebezpečí na východě</p> <p>Český stát ve vrcholném středověku</p> <p>Vzdělanost, kultura a umění vrcholného středověku</p> <p>Turecká expanze</p> <p>Vnitřní nejednota křesťanství, kacířství, husitství</p> <p>Český stát v pozdním středověku</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PRVO , SK , MVD</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - ZPSR</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ČŽP</p>	
<p>přesahy do:</p> <p>ČJL (sexta): Literatura, VV (sexta): Dějiny umění</p> <p>přesahy z:</p> <p>ČJL (kvinta): Literatura, Ge (septima): Česká republika, ZeS (septima): Planeta Země, ZeS (septima): Kartografie, BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa</p>	

POČÁTKY NOVOVĚKU

výstupy	učivo
<p>rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.-17. století; zhodnotí jejich dopady</p> <p>porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám</p> <p>popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj</p> <p>vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů</p> <p>posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry</p>	<p>Renesance a humanismus Zámořské objevy Reformace Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka Stavovství a absolutismus Barokní kultura, politika, náboženství</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PRVO , SK , MVD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - ZPSR ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ČŽP</p>	
<p>přesahy do: ČJL (sexta): Literatura, VV (sexta): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: ČJL (kvinta): Literatura, Ge (sexta): Amerika, Ge (sexta): Asie, Ge (sexta): Afrika, Ge (septima): Česká republika, ZeS (septima): Kartografie, BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa</p>	

OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOST

výstupy	učivo
<p>určí a zhodnotí hlavní myšlenky osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století</p> <p>na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení</p> <p>vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; popíše počátky utváření českého novodobého</p>	<p>Osvícenství Velké revoluce - francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu Rozvoj výroby a vědy, proměny agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře České země v době národního obrození</p>

<p>národa charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PRVO , SK , MVD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - ZPSR ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ČŽP</p>	
<p>přesahy do: ČJL (sexta): Literatura, VV (sexta): Dějiny umění přesahy z: ČJL (kvinta): Literatura, VV (sexta): Dějiny umění, HV (sexta): Dějiny hudby, Ge (sexta): Asie, Ge (sexta): Afrika, TV (sexta): Sportovní teorie, Ge (septima): Česká republika, ZeS (septima): Kartografie, BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa</p>	

SEPTIMA - DOTACE: 3, POVINNÝ

EVROPA A SVĚT V 2. POL. 19. STOL.

výstupy	učivo
<p>Poznává neudržitelnost otrokářství Chápe podstatu sjednocovacího úsilí roztržité Itálie a Německa v závislosti na hospodářském a technickém pokroku. Zhodnotí vstup USA a Japonska jako nových mocností do světových dějin. Analyzuje národnostní problematiku habsburské monarchie. Zdůvodní vzájemné vztahy velmocí: Anglie, Francie, Rusko, Německo, Itálie, USA a Japonsko. Interpretuje a vyhodnocuje problematiku mezinárodních vztahů, analyzuje důvody začlenění států do válečných koalicí.</p>	<p>Sjednocení Itálie a Německa. Habsburská monarchie po roce 1848. Občanská válka v USA. Světové mocnosti na konci 19. století. Vstup USA, Japonska, Německa a Itálie do zápasu o kolonie.</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , MV , SK , MVD VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - POPŽ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PSSS , ZPSR</p>	

přesahy do:

ČJL (septima): Literatura, Ge (septima): Česká republika, Ge (septima): Místní region, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa

přesahy z:

BiS (septima): Dějiny biologie a biologické vědy, SVS (septima): Stát a národ, (septima): Umění novověku, Ge (oktáva): Evropa, ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra, ZeS (oktáva): Politická geografie, ZeS (oktáva): Cestovní ruch a kulturní dědictví lidstva

EVROPA A SVĚT V 1.POLOVINĚ 20.STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí rozhodující události 1. sv. války, určí příčiny, zhodnotí průběh a výsledek války.</p> <p>Chápe souvislost rozpadu Habsburské monarchie s výsledkem války a narodně-osvobozeneckým hnutím.</p> <p>Objasní proces vzniku ČSR a dalších nástupnických států jako emancipační proces.</p> <p>Analyzuje mezinárodní vztahy mezi světovými válkami, popíše nejdůležitější mezníky, určí příčiny vzniku extrémních směrů.</p> <p>Vyhodnotí vývoj samostatného Československa a jeho postavení v Evropě do 1939.</p> <p>Zaujímá stanovisko, hodnotí události 2. světové války, zdůvodňuje svůj názor.</p>	<p>1. světová válka, příčiny, průběh, výsledky. Vznik ČSR a její vývoj do roku 1939. Říjnová revoluce v Rusku. Vznik extrémistických směrů. Mezinárodní vztahy mezi světovými válkami. 2. světová válka a její výsledky. Československý protifašistický odboj.</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV , SK , MVD VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , HPMRS MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - EP , PM</p>	
<p>přesahy do: Ge (septima): Postavení ČR v EU a ve světě, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa, Ge (oktáva): Světová ekonomika a její trendy</p> <p>přesahy z: SVS (septima): Stát a národ, Ge (oktáva): Evropa, ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra, ZeS (oktáva): Politická geografie, ZeS (oktáva): Cestovní ruch a kulturní dědictví lidstva</p>	

EVROPA A SVĚT PO ROCE 1945 DO SOUČASNOSTI

výstupy	učivo
<p>Chápe nutnost boje za svobodu a demokracii.</p> <p>Definuje pojem bipolární svět, příčiny a důsledky jeho vzniku.</p> <p>Vymezuje konkrétní příklady vzniku mocenských střetů, uvede jejich výsledky a důsledky.</p> <p>Orientuje se v závažných problémech současného světa: globalizace, problematika 3.světa, technický pokrok a životní prostředí, terorismus atd.</p> <p>Srovnává vnitřní vývoj Československa a jeho zahraničně-politické postavení v období 1945-89.</p> <p>Seznamuje se s problematikou protitotalitního boje u nás i ve světě.</p> <p>Pojmenuje důvody, události a jednání vedoucí ke konci studené války.</p> <p>Popíše a vysvětlí změny po r. 1989</p> <p>Charakterizuje a sleduje současný vývoj světa a jeho snahy o řešení problémů a mírovou spolupráci.</p> <p>Vysvětlí a zdůvodní rozpad koloniální soustavy.</p> <p>Na základě získaných zkušeností vyvozuje hospodářské, politické, sociální, kulturní důsledky světového vývoje pro lidstvo i člověka jako osobnost.</p>	<p>Studená válka, její projevy a ukončení. Lokální konflikty v jednotlivých světadílech a obdobích. Cesty ke spolupráci KBSE, EU, NATO, OSN atd. Rozpad koloniální soustavy. Nejzávažnější problémy současného světa.</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV , SK , MVD VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PM , PSSS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , FVM , RMMD</p>	
<p>přesahy do: ČJL (oktáva): Literatura, Ge (oktáva): Evropa, Ge (oktáva): Politická geografie světa, Ge (oktáva): Světová ekonomika a její trendy</p>	

přesahy z:

ZSV (septima): Právo, SVS (septima): Právo, SVS (septima): Stát a národ, Ge (oktáva):
Evropa, Ge (oktáva): Zeměpis cestovního ruchu, ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra, ZeS
(oktáva): Politická geografie, ZeS (oktáva): Cestovní ruch a kulturní dědictví lidstva